

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ বেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

সম্পাদক

'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ বুটমাহ খেতিৰ উন্নত কৃষি...	২
□ চিকৰাৰ দ্বাৰাও বিয়পিৰ পাৰে ২	
□ আমাৰ একাষাৰ ৩	
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম ৩	
□ উদ্যান শস্য ৩	
□ যান্ত্ৰিক ৰোপণ আৰু দলিছা .. ৪	
□ পশুধন আৰু হাঁহ-কুকুৰাত .. ৪	

□ ৪৪ তম বছৰ □ সংখ্যা ১৭ □ ১ ছেপ্তেম্বৰ-২০২৩ □ ১৬-৩০ ভাদ, ১৯৪৫ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

যোৰহাট কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তীৰ সামৰণি অনুষ্ঠান সম্পন্ন

যোৱা ১৬ আগষ্ট তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ যোৰহাট কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তীৰ সামৰণি অনুষ্ঠান সম্পন্ন হৈ যায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সৌৰৱণী প্ৰেক্ষাগৃহত অনুষ্ঠিত

ৰাখিব লাগিব। কৃষি ক্ষেত্ৰত আয় বঢ়াবলৈ হ'লে উৎপাদনশীলতা বৃদ্ধিৰ লগতে অপচয় ৰোধ আৰু বিপন্নৰ দিশতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব। কৃষক আৰু কৃষি গৱেষকৰ মাজত জীৱন্ত সম্পৰ্ক নাই বুলি উল্লেখ কৰি দাম পোৱা খেতিৰ

উৎপাদিত সামগ্ৰী বিদেশলৈ ৰপ্তানি কৰিব পৰাটো আশাপ্ৰদ সাফল্য বুলি উল্লেখ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকাই ভাষণ প্ৰদান কৰি কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ বৰ্তমান উত্তৰণৰ

কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তীৰ সামৰণি অনুষ্ঠানত গ্ৰন্থ উন্মোচন কৰা অৱস্থাত অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকা প্ৰমুখ্যে অন্যান্য বিশিষ্ট ব্যক্তিসকল

এই অনুষ্ঠানত অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই অংশ গ্ৰহণ কৰে। মুখ্যমন্ত্রী গৰাকীয়ে এই অনুষ্ঠানতে বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ মূল চৌহদত নিৰ্মাণ কৰা কৃষি পৰিবেশ পৰ্যটন প্ৰকল্পৰ লগতে উত্তৰ-পূব জৈৱ প্ৰযুক্তিবিদ্যা কেন্দ্ৰৰ ভৱন, জীৱাণুসাৰ আৰু জৈৱকীটনাশক উৎপাদন কেন্দ্ৰটো উদ্বোধন কৰে। যোৰহাট কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞানগুৰু তথা মহাৰজত জয়ন্তী উদযাপন সমিতিৰ সভাপতি ড° জয়ন্ত ডেকাই আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়োৱা অনুষ্ঠানটোত মুখ্যমন্ত্রী গৰাকীয়ে ভাষণ প্ৰদান কৰি কয় যে সময়ৰ লগত খোজ মিলাই সঠিক সময়ত আৱিষ্কাৰ হ'ব লাগিব। সময়ত উদ্ভাৱন কৰাৰ বাবে কৰা গৱেষণাৰ ওপৰত চকু

সলনি অৱনমিত হোৱা শস্যৰ খেতি কৰিলে নহ'ব বুলি উল্লেখ কৰে। অনুষ্ঠানত সন্মানীয় অতিথি হিচাবে কৃষি আৰু পশুপালন বিভাগৰ মন্ত্রী অতুল বৰাই কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত অৱদান থকা সকলক কৃতজ্ঞতাৰে স্মৰণ কৰি অসমৰ কৃষি ক্ষেত্ৰত এয়া গৌৰৱময় অধ্যায় হিচাবে উল্লেখ কৰে। কৃষিৰ জৰিয়তে সপোনৰ আত্মনিৰ্ভৰ অসম গঢ়াৰ বাবে পদক্ষেপ হাতত লোৱা হৈছে বুলি উল্লেখ কৰি ব্যৱসায়িকভাৱে লাভান্বিত খেতি কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। কৃষি আৰু সহযোগী খণ্ডৰ বিকাশৰ জৰিয়তে নতুন কৃষি বিপ্লৱ সৃষ্টিৰ বাবে ৰাজ্যৰ কৃষি বিভাগে ৰূপান্তৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছে বুলি উল্লেখ কৰি আমাৰ

প্ৰেক্ষাপটলৈ সামগ্ৰিক অৱলোকন দাঙি ধৰি কৃষি শিক্ষা, গৱেষণা আৰু সম্প্ৰসাৰণৰ দিশত শেহতীয়া অগ্ৰগতিৰ আভাষ দাঙি ধৰে। অনুষ্ঠানত মহাৰজত জয়ন্তী উপলক্ষে প্ৰকাশিত স্মৃতিগ্ৰন্থৰ লগতে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰযুক্তিৰ তথ্য আৰু কৃষি বিজ্ঞান পৰিভাষা নামৰ গ্ৰন্থ কেইখনো উন্মোচন কৰা হয়। অনুষ্ঠানত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৌহদৰ সৌৰশক্তি চালিত বৈদ্যুতিক প্ৰকল্প আৰু একাডেমিক মেনেজমেণ্ট চিষ্টেমৰো উন্মোচন কৰা হয়। এই অনুষ্ঠানত অসমৰ বিত্তমন্ত্রী অজন্তা নেওগ, জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী মন্ত্রী জয়ন্ত মল্ল বৰুৱা, সাংসদ কামাখ্যা প্ৰসাদ তালু, তপন কুমাৰ গগৈ, (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ প্ৰশাসনীয় ভৱনৰ আধাৰশিলা স্থাপন

যোৱা ২৫ আগষ্ট তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকাই দৰং জিলাৰ মঙ্গলদৈস্থিত গেলাইডিঙ্গি গাঁৱত দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ নতুন প্ৰশাসনীয় ভৱনৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰে। এই উদ্দেশ্যে আয়োজিত এখন সভাত ভাষণ প্ৰদান কৰি উপাচার্য গৰাকীয়ে কয় যে কৃষকসকলৰ সৰ্বাংগীণ বিকাশত কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰসমূহে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। অনুষ্ঠানত দলগাওঁ সমষ্টিৰ বিধায়ক মজিবুৰ ৰহমানে কৃষকসকলক কৃষিকাৰ্যত

ভূমিকা পালন কৰি আহিছে আৰু এই ক্ষেত্ৰত তেওঁ সকলো প্ৰকাৰৰ সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱাৰো প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে। অনুষ্ঠানত ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদৰ আটোৰী জ'ন-৬ ৰ সঞ্চালক ড° কাৰিভেল গৌৰিন্দাস্বামী, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নিৰ্মাণ সঞ্চালকালয়ৰ সঞ্চালক এ. বৰগোহাঁই, ওদালগুৰি কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° দেৱশীষ বৰা, ৰাজ্যখনৰ বিভিন্ন বিভাগৰ মুৰব্বীসকলৰ

দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ প্ৰশাসনীয় ভৱনৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰা অৱস্থাত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকা, সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক প্ৰমুখ্যে অন্যান্য সকল

উন্নত প্ৰযুক্তি কৌশল ব্যৱহাৰৰ বাবে আহ্বান জনোৱাৰ লগতে দৰং জিলাত এখন কৃষি মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ পোষকতা কৰে যাতে নতুন প্ৰজন্মই কৃষিকাৰ্যৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয়। অনুষ্ঠানত অংশ গ্ৰহণ কৰি মীন উন্নয়ন নিগম লিমিটেডৰ সভাপতি গুৰুজ্যোতি দাসে অনুষ্ঠানত ভাষণ প্ৰদান কৰি কয় যে দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰই জিলাখনৰ কৃষিক্ষেত্ৰত উন্নতিৰ বাবে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ

লগতে এন জি অ' আৰু প্ৰগতিশীল কৃষকসকলেও অংশ গ্ৰহণ কৰে। আৰম্ভণিতে দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° আব্দুল হাফিজ আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়ায়। কেন্দ্ৰটোৰ উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ ড° অমৃতা খাওঙে আঁতৰা অনুষ্ঠানটোত পাম পৰিচালক হেঞ্জেল জ্যোতি শালৈয়ে উপস্থিত সকলোলৈকে শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ায়।

প্ৰগতিশীল কাঠফুলা খেতিয়ক বসন্ত চিৰিং ফুকনলৈ সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ৰ 'প্ৰগ্ৰেছিভ মাছ্‌কম এৱাৰ্ড ২০২৩'

যোৱা ২৮ আগষ্ট তাৰিখে প্ৰগতিশীল কাঠফুলা খেতিয়ক বসন্ত চিৰিং ফুকনলৈ সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ৰ 'প্ৰগ্ৰেছিভ মাছ্‌কম এৱাৰ্ড ২০২৩' লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ভাৰতীয় কৃষি

গৱেষণা পৰিষদৰ কাঠফুলা গৱেষণা সঞ্চালকালয়ে অসমৰ কাঠফুলা খেতিয়কজনক এই সন্মানৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰিছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কাঠফুলা গৱেষণা আৰু

প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰই খেতিয়কজনৰ নাম সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়লৈ নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱাৰ পাছত সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ত চিৰিং ফুকনক নিৰ্বাচিত কৰা হয়। অহা (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

বুটমাহ খেতিৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি

‘বুটমাহ’ শীতকালত কৰিব পৰা এবিধ উল্লেখযোগ্য মাহজাতীয় শস্য। ইয়াক বিভিন্ন ধৰণৰ সকাম-নিকাম, উৎসৱ-পাৰ্বন আদিত প্ৰসাদ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও বুটৰ দাইল হিচাপেও ইয়াৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰু চাহিদা আছে। কিন্তু আমাৰ কৃষকৰ মাজত বুটমাহৰ খেতিয়ে এতিয়াও সন্তোষজনক প্ৰসাৰতা ও জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিব পৰা নাই। কৃষক ৰাইজৰ মাজত বুটমাহৰ খেতি নতুন হৈয়ে আছে আৰু সেয়ে হয়তো বহু কৃষক বুটমাহৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ বিষয়ে ভালদৰে অৱগত নহয়। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমাৰ কৃষক ৰাইজৰ জ্ঞাতাৰ্থে বুটমাহৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ ওপৰত এক চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে।

জাত নিৰ্বাচন: অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা অনুমোদিত বুটমাহৰ উন্নত জাতসমূহ হৈছে - বি জি-২৫৬, কে পি জি-৫৯, পণ্ট জি-১৮৬, জে জি-১৪ আৰু জে জি - ১৬। প্ৰথম তিনিবিধ জাতৰ কৃষিকাল প্ৰায় ১২৫-১৩৫ দিন

আৰু পিছৰ দুবিধৰ ১২০-১২৫ দিন। জাতসমূহৰ গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি প্ৰায় ৪-৫ মন।

মাটি নিৰ্বাচন: পানী ওলাই যোৱাৰ সুব্যৱস্থা থকা ৰ’দ ঘাই পলসুৰা মাটি বুটমাহৰ খেতিৰ বাবে উপযোগী। অল্পযুক্ত মাটিত মাটিৰ অম্লতা ৬ লৈ আনিবলৈ প্ৰায় ২৭ কিলোগ্ৰাম চূণ প্ৰতি বিঘা হিচাপত বীজ সিঁচাৰ ২০-২৫ দিনৰ আগতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

বীজ সিঁচাৰ সময়: বুটমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময় হৈছে অক্টোবৰ মাহৰ মাজভাগৰ পৰা নবেম্বৰ মাহৰ শেষলৈ। কিন্তু শস্য চপোৱাৰ সময়ত হোৱা বৰষুণৰ পৰা খেতিডৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ অক্টোবৰ মাহৰ ভিতৰতে সিঁচিব পাৰিলে ভাল হয়।

পথাৰ প্ৰস্তুতি: মাটিডৰা ২-৩ বাৰ হালবাই মৈয়াই সমান কৰি ল’ব লাগে যাতে বীজৰ গজালি মেলাত সহজ হয় আৰু গছৰ সংখ্যাও উপযুক্ত হয়।

বীজৰ পৰিমাণ: এবিঘা মাটিৰ বাবে প্ৰায় ৬-৭ কিলোগ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন।

বীজ শোধন: বীজৰ দ্বাৰা ৰোগ সংক্ৰমিত নহ’ব বাবে সিঁচাৰ আগতে বীজখিনি কাৰ্বেনডেজিম নামৰ ভেঁকুৰনাশক ঔষধত ১ গ্ৰাম প্ৰতি কিলোগ্ৰাম বীজ হিচাপত মিহলাই শোধন কৰি ল’ব লাগে।

সিঁচাৰ পদ্ধতি: শাৰীৰ পদ্ধতিত বীজ সিঁচিলে দুটা শাৰীৰ মাজত ৩০ ছেঃমিঃ আৰু প্ৰতিটো শাৰীৰ দুজোপা গছৰ মাজত ১০ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখিব লাগে।

সাৰ প্ৰয়োগ: খেতিৰ পৰা অধিক উৎপাদন পাবলৈ আৰু মাটিৰ গুণাগুণ অটুট ৰাখিবলৈ মাটিত অনুমোদিত হাৰত ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ লগতে পচন সাৰ আৰু জীৱু সাৰো প্ৰয়োগ কৰা দৰকাৰ।

জীৱু সাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাইজ বিয়াম আৰু পি এচ বি জীৱু সাৰ প্ৰতি বিঘাৰে ৫০ গ্ৰাম প্ৰতি কিলোগ্ৰাম বীজ হিচাপত লৈ সিঁচাৰ আগতে বীজখিনি জীৱু সাৰৰ মিশ্ৰণৰ দ্বাৰা শোধন কৰি ল’ব লাগে। প্ৰথমে

বীজখিনি পৰিষ্কাৰ পানীত তিয়াই লৈ অনুমোদিত পৰিমাণৰ জীৱু সাৰ দুবিধৰ মিশ্ৰণ বীজৰ লগত এনেদৰে মিহলাব লাগে যাতে প্ৰতিটো বীজতেই জীৱু সাৰৰ প্ৰলেপ পৰে। তাৰ পিছত বীজখিনি ১-২ ঘণ্টা ছাঁত শুকুৱাই লগে লগে পথাৰত সিঁচি মাটিৰে ঢাকি দিব লাগে।

ৰাসায়নিক সাৰৰ লগতে বিঘাই প্ৰতি ১.৫-৩.০ কুইণ্টল হাৰত পচন সাৰ বা গোবৰ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

জীৱু সাৰ প্ৰয়োগ নকৰা কৃষিভূমিত বুটমাহ খেতিৰ বাবে প্ৰতি বিঘাত ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৪ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৩.৩ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। আনহাতে জীৱু সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে প্ৰতি বিঘাত ৪.৫ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ওপৰোক্ত পৰিমাণৰ চূপাৰ আৰু পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰা দৰকাৰ। সমুদায় সাৰ বীজ সিঁচাৰ আগতে শেষৰবাৰ হাল বোৱাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। তাৰোপৰি বুটমাহৰ অধিক উৎপাদন পাবৰ বাবে ২ শতাংশ ইউৰীয়া (প্ৰতি লিটাৰ পানীত ২০ গ্ৰাম

হিচাপত) গছৰ ফুল ফুলিবলৈ আৰু ছেই ধৰিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত দুবাৰ স্প্ৰে কৰিব লাগে।

বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ: বীজ সিঁচাৰ ৩০-৩৫ দিনৰ পাছত এবাৰ বন-বাতবোৰ নিৰাই ঘনকৈ গজা পুলিবোৰ উঠাই পাতলাই দিব লাগে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে বীজ সিঁচাৰ ৬০-৭০ দিনৰ পাছত দ্বিতীয়বাৰ নিৰাই দিব পাৰে।

পানী যোগান: বুটমাহ সাধাৰণতে বৰষুণ নিৰ্ভৰশীল খেতি হিচাপে কৰিব পাৰি। তথাপি প্ৰয়োজন অনুসৰি আৰু জলসিঞ্চনৰ সুবিধা থাকিলে ফুল ফুলাৰ আগত (বীজ সিঁচাৰ ৪৫-৬০ দিনৰ পাছত) প্ৰথমবাৰ আৰু ছেই ধৰাৰ সময়ত দ্বিতীয়বাৰ পাতলীয়াকৈ পানী যোগান ধৰিব পাৰে।

শস্য চপোৱা: বুটমাহৰ ছেইবোৰ পূৰ্ণ হৈ হালধীয়া ৰঙৰ হ’লে খেতি চপাবৰ বাবে উপযুক্ত হয়। বুটমাহৰ বীজ নষ্ট হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ প্ৰাক্ মৌচুমী বৰষুণৰ আগতে খেতি চপোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শ্ৰীমতী অঞ্জুমালা ডেকা
ড° ইন্দ্ৰি আলী শ্বেখ

চিকৰাৰ দ্বাৰাও বিয়পিব পাৰে পশুধনৰ মাৰাত্মক বেমাৰ

পশুধনৰ কাণ, গলধন, ঠেং, পেট, নেজ আদিত লাগি থকা চিকৰা, পশুপালকসকলৰ বাবে কোনো নতুন কথা নহয়। এই চিকৰাক তেনেই নগন্য কীট বুলি সাধাৰণতে আওকাণ কৰা যায়। কিন্তু পশুপালকসকলে গুৰুত্বহীন বুলি ভবা এই চিকৰাই পশুধনৰ বিভিন্ন বেমাৰৰ কাৰণ হোৱাৰ লগতে কিছুমান মাৰাত্মক বেমাৰৰ বাহক হিচাবেও কাম কৰে যাৰ ফলস্বৰূপে পশুধনৰ মৃত্যু পৰ্যন্ত হ’ব পাৰে।

চিকৰা চিনি নোপোৱা পশুপালক নাই বুলিলেও হয়। চিকৰা এবিধ ৰক্তপায়ী, পৰজীৱি প্ৰাণী, যি আমাৰ পশুধনৰ তেজ শুই খাই জীয়াই থাকে। এইদৰে ৰক্ত শোষণ কৰাৰ সময়তেই, বিভিন্ন বেমাৰ সৃষ্টি কৰাৰ লগতে আক্ৰান্ত পশুধনৰ পৰা অন্য নিৰোগী পশুধনলৈ কিছুমান মাৰাত্মক বেমাৰ সংক্ৰমণৰ কাৰণ হৈ পৰে।

যদিও চিকৰাটো দেখাত এটা তেনেই নগন্য প্ৰাণী তথাপি ই পশুধনৰ প্ৰতি কৰা অপকাৰ অপৰিসীম। পশুধনৰ ছালত সাধাৰণতে যথেষ্ট সংখ্যক চিকৰা দেখা যায়। এই জাকৰুৱা চিকৰাবোৰে অলপ অলপকৈ তেজ শুই খাই থকাৰ ফলত এটা সময়ত পশুধনটি ৰক্তহীনতা

(এনিমিয়া)ত ভুগিব পাৰে। ৰক্তহীনতা হোৱাৰ লগে লগে আনুসংগিক বিভিন্ন বেমাৰৰ লক্ষণসমূহে দেখা দিবলৈ ধৰে। এনে লক্ষণসমূহ হ’ল- ছালখনৰ ক্ষতি হোৱা (পশুধনৰ ছাল বিক্ৰী কৰিও এচাম লোক লাভান হয়), শাৰীৰিক বৃদ্ধিত বাধাগ্ৰস্ত হোৱা, দুগ্ধ উৎপাদন কমি যোৱা, শাৰীৰিক দুৰ্বলতা, কৰ্মদক্ষতা বাধাগ্ৰস্ত হোৱা, গৰ্ভপাত আৰু অৱশেষত মৃত্যু- যাৰ ফলত পশুপালক সকল অৰ্থনৈতিক ভাৱে বহুত বাধাৰ সন্মুখীন হ’ব লগা হয়।

চিকৰাবোৰ সাধাৰণতে কাণ, মুখমণ্ডল, ডিঙি আৰু ঠেঙত লাগি থকা দেখা যায়। ইয়াৰ কাৰণটো হ’ল ঘাঁহ খাবলৈ জন্তুটো চৰি থাকোতে শৰীৰৰ এই কেইটা অংগই ঘাঁহ-বনৰ সংস্পৰ্শলৈ আহে, য’ত সৰু সৰু পোৱালী চিকৰাবিলাক চিকাৰৰ আশাত বৈ থাকে আৰু গৰু-ছাগলী সেই ঘাঁহ-বনৰ সংস্পৰ্শলৈ অহাৰ লগে লগে চিকৰাৰ পোৱালীবিলাক গাত লাগি ধৰে।

চিকৰাবিলাকে ৰক্ত শোষণ কৰোতে ইহঁতৰ লেলাৱৰিত থকা কিছুমান বিষাক্ত দ্ৰব্য জন্তুটোৰ গাত সুমুৱাই দিয়ে। তদুপৰি জন্তুটো যদি শাৰীৰিকভাৱে দুৰ্বল হয় আৰু

চিকৰাবোৰ যদি সংখ্যাত অধিক হৈ মূৰৰ ওচৰতে থাকে, তেনে ক্ষেত্ৰত এই বিষাক্ত দ্ৰব্যবোৰৰ কাৰণে জন্তুটো পক্ষাঘাত ৰোগতও ভুগিব পাৰে। অৱশ্যে চিকৰাবিলাক সোনকালে আঁতৰাই পেলাব পাৰিলে কিছু সময়ৰ পাছত জন্তুটো সুস্থ হৈ উঠে।

ৰক্তহীনতা, বিষক্ৰিয়া আৰু পক্ষাঘাতৰ উপৰিও যিটো কাৰণত চিকৰাৰ উপস্থিতি পশুধনৰ বাবে মাৰাত্মক হৈ উঠিব পাৰে, সেয়া হৈছে চিকৰাই বহুধৰণৰ তেজৰ পৰজীৱি (যাক ৰক্ত পৰজীৱি বুলিও কোৱা হয়) বহন আৰু সংক্ৰমণ কৰে। কেৱল যে আমাৰ পশুধনতেই এনে ৰক্তপৰজীৱি পোৱা যায় এনে নহয় কুকুৰ, মেকুৰীকে আদি কৰি বিভিন্ন জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকতি, বন্যপ্ৰাণী আনকি মানুহৰ গাতো এনে ৰক্ত পৰজীৱিৰ সংক্ৰমণ হ’ব পাৰে। অৱশ্যে জীৱ-জন্তুৰ বেলেগ বেলেগ প্ৰজাতি, প্ৰকাৰ আৰু ঠিক তেনেকৈ চিকৰাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ, প্ৰজাতি আদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সংক্ৰমণ হোৱা ৰক্ত পৰজীৱিৰ প্ৰকাৰো ভিন ভিন হয়।

আমাৰ গৰু-মহত চিকৰাৰ দ্বাৰা সংক্ৰমিত হোৱা এনে কিছুমান ৰক্তপৰজীৱিৰ বিষয়ে চমুকৈ এটা আভাস দিবলৈ চেষ্টা কৰা হ’ল -

১) **থেই লেৰিয়া:** এই বিধ ৰক্তপৰজীৱিয়ে পশুধনৰ শৰীৰৰ লোহিত ৰক্তকণিকাক সংক্ৰমণ কৰে। লক্ষণ হিচাবে দেখা যায় যে সংক্ৰমণৰ কিছু সময়ৰ পিছতেই

জন্তুটোৰ প্ৰচণ্ড জ্বৰ উঠে আৰু লোহিত ৰক্তকণিকাসমূহ ধ্বংস হোৱাৰ ফলত ক্ৰমাগতভাৱে ৰক্তহীনতা হোৱা দেখা যায়। এই ৰক্তহীনতাৰ অচিলা লৈ জন্তুটোৰ শৰীৰত বিভিন্ন আনুসংগিক লক্ষণে দেখা দিয়ে। এই লক্ষণসমূহ হ’ল - চকুৰ পতা আৰু দাঁতৰ আলু ক্ৰমাৎ ঢেলা বা শেতা পৰি উঠে। নাক, চকুৰ পৰা পানী ওলাবলৈ ধৰে, ভোক নলগা হয়, লেলাৱৰী বেছিকৈ ওলায়, ছালৰ ঠিক তলতে থকা লিম্ফগ্ৰন্থী সমূহ ফুলি উঠে। উশাহ লোৱাত কষ্ট হয়। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত জণ্ডিছ হোৱাও দেখা যায়। সঠিক সময়ত সঠিক যত্ন আৰু চিকিৎসা নকৰিলে জন্তুটো মৃত্যু মুখত পৰে। এই সংক্ৰমণৰ ফলত গৰ্ভাৱস্থাৰ শেষৰফালে গৰ্ভপাত হোৱাও দেখা যায়। ইয়াৰ লগে লগে গাখীৰতী গৰু-মহত দুগ্ধ উৎপাদন হঠাতে নিম্নগামী হয়।

২) **বেবেছিয়া:** এইবিধ ৰক্তপৰজীৱিৰ আক্ৰমণৰ ফলত গৰু-মহত প্ৰচণ্ড জ্বৰ উঠে, চকুৰ পতা, দাঁতৰ আলু আদি শেতা পৰে। ক’লা ৰঙৰ পাতলীয়া শৌচ হোৱাৰ উপৰিও গাখীৰৰ উৎপাদন হঠাতে কমি যায়। প্ৰস্ৰাৱৰ ৰং তেজৰঙা অথবা ডাঠ গেকুৱা ৰঙৰ হয়। ভোক নালাগে, ৰক্তহীনতা, জণ্ডিছ আৰু ওজন কমি যায়। জন্তুটোৱে লৰচৰ কৰিব নোখোজে, প্ৰায়েই শুই থাকে। থেই লেৰিয়াৰ দৰেই গৰ্ভাৱস্থাৰ শেষৰফালে গৰ্ভপাত হয়। এই ৰক্তপৰজীৱিয়ে আক্ৰমণ কৰিলে

পশুধনটিৰ মৃত্যু পৰ্যন্ত হ’ব পাৰে।

৩) **এনাপ্লাজমা:** এইবিধ ৰক্তপৰজীৱিৰ সংক্ৰমণৰ ফলতো বেবেছিয়া, থেইলেৰিয়া আদিৰ দৰেই লক্ষণসমূহ দেখা যায়। এই সংক্ৰমণৰ ফলত দেখা দিয়া লক্ষণসমূহ হ’ল - প্ৰচণ্ড জ্বৰ (১০৬ ডিগ্ৰী ফাৰেনহাইট পৰ্যন্ত), জণ্ডিছ, শাৰীৰিক দুৰ্বলতা, খাবলৈ মন নকৰা, শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ কষ্ট, দুগ্ধ উৎপাদন কমি যায়, ডাঠ ৰঙা অথবা ডাঠ গেকুৱা ৰঙৰ প্ৰস্ৰাৱ, ৰক্তহীনতা, শাৰীৰিক দুৰ্বলতাৰ বাবে খোজ কঢ়াত অসুবিধা, কৰ্মদক্ষতা কমি যোৱা আৰু যত্ন বা চিকিৎসাৰ অভাৱত মৃত্যু ঘটে।

এই বিলাকৰ উপৰিও ট্ৰাইপেন’চ’মা নামৰ আন এবিধ ৰক্তপৰজীৱিয়ে গৰু-মহত স্বাস্থ্য আৰু উৎপাদনত যথেষ্ট বাধাৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে। ট্ৰাইপেন’চ’মা আকৌ চিকৰাৰ জৰিয়তে নহয় বৰং উঁহ জাতীয় পতংগৰ জৰিয়তেহে সমক্ৰমণ হয় আৰু আন কেউটা ৰক্তপৰজীৱিৰ তুলনাত ইয়াৰ সংক্ৰমণৰ সংখ্যা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত যথেষ্ট কম। কিন্তু গোলকীয় উত্থীকৰণৰ বাবে যিদৰে পোক-পতংগৰ জীৱনশৈলী বা পোক-পতংগৰ প্ৰকৃতি যিদৰে সলনি হ’ব ধৰিছে তালৈ চাই অদূৰ ভৱিষ্যতে এইবিধ ৰক্তপৰজীৱিও আমাৰ পশুধনৰ কাৰণে অন্য এক আতংকৰ কাৰণ হৈ উঠাৰ সম্ভাৱনা নাই কৰিব নোৱাৰি।

আমাৰ কৰণীয় কি?

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

অসমত মিলেটৰ খেতি

মিলেট এবিধ গৰম জলবায়ুত হোৱা অতি ক্ষুদ্ৰ বীজৰ ধানজাতীয় এবছৰীয়া শস্য। অসমত ইয়াক 'কনীধান' বুলি জনা যায়। মিলেট শস্য প্রধানতঃ দুই ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰি। মুখ্য বা প্রধান মিলেট আৰু ক্ষুদ্ৰ মিলেট। চৰখাম বা জোৱাৰ আৰু পলিমিলেট বা ব্ৰজাক মুখ্য মিলেট আৰু তলত উল্লেখ কৰা ৬ বিধ মিলেটক ক্ষুদ্ৰ মিলেট বোলা হয়। এই ৬ বিধ হ'ল - ফিঙ্গাৰ মিলেট, প্রচো মিলেট, ফল্গটেইল মিলেট, লিটিল মিলেট, বাৰ্নিয়াৰ্ড মিলেট আৰু কদো মিলেট। অতীজৰে পৰা এইবিধ শস্যৰ খেতি ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইত কম বেছি পৰিমাণে কৰি আহিছে। উৎপাদন কম কাৰণে ধান বা ঘেঁহু শস্যৰ দৰে এইবিধ শস্যৰ খেতিৰ ওপৰত বেছি প্ৰাধান্য দিয়া হোৱা নাছিল; কিন্তু ইয়াৰ কিছুমান বিশেষ গুণৰাজিৰ কাৰণে বৰ্তমান সৰ্বভাৰতীয় ভিত্তিত প্ৰচলিত শস্যক্ৰমত ব্যাঘাত নোহোৱাকৈ বছৰৰ বিভিন্ন সময়ত ইয়াৰ খেতি কৰাৰ দিহা কৰা হৈছে। অসমত শালিধান চপোৱাৰ পিছত অৰ্থাৎ জানুৱাৰী/ফেব্ৰুৱাৰী মাহত বা এনেয়ে চন পৰি থকা সকলো ধৰণৰ মাটিত গ্ৰীষ্ম আৰু বৰ্ষাকালত ইয়াৰ খেতি অতি সহজে কৰিব পৰা যায়। শস্যকাল কম অৰ্থাৎ ৯০-১১০ দিনৰ ভিতৰত হোৱা বাবে মূল শস্যচক্ৰত ব্যাঘাত নোহোৱাকৈ ইয়াৰ খেতি বৰষুণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৰিব পাৰি। ওপৰত উল্লেখিত ক্ষুদ্ৰ মিলেটৰ সৰ্বমুঠ মাটিকালি ভাৰতবৰ্ষত ১৫.৪৮ মিলিয়ন হেক্টৰ আৰু উৎপাদনৰ পৰিমাণ হৈছে ১৭.৩ মিলিয়ন টন। গড় হিচাপে ইয়াৰ উৎপাদন ক্ষমতা প্ৰতি হেক্টৰত প্ৰায় ১২.০৮ কুইণ্টল।

এইবিধ শস্যৰ বিশেষ গুণবোৰ হ'ল অতি গৰম সহনশীলতাৰ লগতে মাটিত পানী জমা হ'লেও মৰি নোযোৱা ক্ষমতা, খৰতকীয়া শ্ৰীবৃদ্ধি, সমতলৰ পৰা ২০০০ মিটাৰ পৰ্যন্ত উচ্চতাত কৰিব পৰা, অতি কম পানী ধৰি ৰাখিব পৰা মাটিৰ লগতে কম সাৰুৱা মাটিত আৰু কম খৰচতে কৰিব পাৰি। ইয়াক একক খেতি বা মিশ্ৰিত খেতি হিচাবেও কৰিব পৰা যায়। এইবিধ শস্যৰ বীজ মূল শস্য পথাৰত শাৰীবদ্ধভাৱে বা শাৰী নকৰাকৈ সিঁচি নাইবা ধানখেতিৰ দৰে কঠীয়া ৰোপণ কৰি দুই ধৰণেৰে কৰিব পাৰি। বীজবোৰ অতি ক্ষুদ্ৰ যদিও অতি পাতল আৱৰণ গুচোৱাৰ পিছত ভাতৰ নিচিনাকৈ ৰান্ধি খাব পাৰি। বীজবোৰ গুড়ি কৰি আটা তৈয়াৰ কৰি ৰুটি প্ৰস্তুত কৰি বা বিভিন্ন শস্যৰ আটাৰ লগত মিহলি কৰি বিভিন্ন বেকাৰী বস্তু যেনে - ব্ৰেড, বিস্কুট, কেৰু আদি বিভিন্ন সুস্বাদু খোৱা বস্তু প্ৰস্তুত কৰিব পাৰি। ইয়াৰ বীজবোৰত ধান বা ঘেঁহুৰ বীজৰ তুলনাত অধিক পৰিমাণৰ প্ৰ'টিন, ভিটামিন আৰু অণুমৌল থকা বাবে ইয়াক 'নিউট্ৰি চিৰিয়েল' বুলিও কোৱা হয়। ইয়াক ডায়েবেটিক ৰোগীৰ আহাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰৰ উপৰিও হাৰ্ট প্ৰেচাৰ ৰোধ কৰাৰ লগতে পাচন ক্ৰিয়াত সহায়ক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। বীজবোৰ শিশুৰ বিভিন্ন আহাৰ প্ৰস্তুত কৰাতো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। শস্য চপোৱাৰ সময়ত ঠোকৰোৰ কাটি উলিওৱাৰ পিছত গা-গছ, পাত আদি গৰু-ম'হৰ খাদ্য হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

ক্ষুদ্ৰ মিলেটৰ বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ নাম-

বৈজ্ঞানিক নাম	ইংৰাজী/সাধাৰণ নাম
<i>Echinochloa colona</i>	বাৰ্নিয়াৰ্ড মিলেট
<i>Eleusine coracana</i>	ফিঙ্গাৰ মিলেট বা ৰাগি
<i>Setoria italica</i>	ইটালিয়ান বা ফল্গটেইল মিলেট
<i>Paspalum scrobiculatum</i>	কদো মিলেট
<i>Panicum miliaceum</i>	কমন বা প্রচো মিলেট
<i>Panicum miliare</i>	লিটিল মিলেট

ইয়াৰ বীজ সংৰক্ষণ কৰিবলৈ অতি সহজ, কাৰণ এইবিধ শস্যত পোক-পতংগৰ আক্ৰমণ অতি কম। মুঠৰ ওপৰত আন খেতি কৰিব নোৱাৰা মাটি আৰু জলবায়ুত ইয়াৰ খেতি অতি সহজে কৰিব পাৰি। অগ্নীয় বা ক্ষাৰকীয় যিকোনো মাটিতেই ইয়াৰ খেতি ভাল হয়। ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত ইয়াৰ খেতি কৰ্ণাটক, তামিলনাড়ু, মহাৰাষ্ট্ৰ, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, বিহাৰ, মধ্যপ্ৰদেশ আৰু শ্ৰীচগড় আদি ৰাজ্যত বিস্তৃতভাৱে কৰা দেখা যায়। অসমৰ কৃষকৰ বাবে এইবিধ খেতি এক নতুন খেতি। এইবিধ খেতিৰ আৱশ্যকতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ২০২৩ বছৰটো আন্তৰ্জাতিক মিলেট বছৰ হিচাবে গণ্য কৰা হৈছে। অসমতো 'অসম মিলেট মিচন' নামেৰে মিলেট শস্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব সহকাৰে এইবিধ খেতিৰ প্ৰবৰ্তন আৰু প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰে কাম হাতত লৈছে। যদিহে ব্যৱসায়িক দিশটো সুচল হয় আৰু সৰ্বসাধাৰণ মানুহৰ বাবে ইয়াৰ ব্যৱহাৰ জ্ঞাত হোৱাৰ লগতে গুণবোৰ উপলব্ধ হয়, তেনেহ'লে সুদূৰ ভৱিষ্যতে ইয়াৰ খেতি কৰিবলৈ অসমৰ খেতিয়কসকল নিশ্চয় আগ্ৰহী হ'ব।

চয়নিকা ঠাকুৰীয়া

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ আহিনৰ পৰা ১৫ কাতি, ১৯৪৫ শক

পথাৰ শস্য

বহৰমাহ

১) পাত মুজুৰা পৰি গছ লেবেলি মৰি যোৱা বেমাৰ হ'লে আক্ৰান্ত গছবোৰ উভালি জ্বলাই দিব লাগে।
২) পাহাৰীয়া (২০-২৫ শতাংশ এটলীয়া) অঞ্চলত বহৰ মাহৰ লগত এশাৰী বা দুশাৰীকৈ মণ্ডমাহ, মাটিমাহ বা তিলৰ খেতিও কৰিব পাৰি। অন্তৰ্ভুক্ত শস্য কৰিলে বহৰ মাহ আৰু অন্যান্য শস্য জ্বলাই শেষৰ পৰা আগষ্ট মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ ভিতৰত সিঁচিব।

মটৰমাহ

১) কাতি মাহেই মটৰমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময়।
২) অসমৰ জলবায়ুৰ বাবে মটৰ মাহৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'লঃ টি-১৬৩, এইচ ইউ পি ২, কেএফ পি ডি -১ আৰু বনাভিল আৰু ৰাম্মা।

পাহাৰীয়া অঞ্চলত কৰিবৰ বাবে এফ. পি. - ২৫৫ (পণ্ট - ১৪) নামৰ জাতটোও অনুমোদন জনোৱা হৈছে।

৩) এবিধা মাটিৰ বাবে ৮-৯ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ আৱশ্যক।

৪) বীজ সিঁচাৰ ২০ দিন মানৰ আগতে প্ৰস্তুত কৰা মাটিডৰাত বিঘাই প্ৰতি ৩ কুইণ্টল হিচাবে চূণ ছটিয়াই ল'ব।

৫) মাটি প্ৰস্তুত কৰা সময়তে প্ৰতি বিঘা তলীত ৬ কুইণ্টলকৈ গোবৰ বা পচনসাৰ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলি কৰি দিব।

৬) বীজ সিঁচাৰ আগতে তলীডৰাত ৩০ ছেঃ আঁতৰে আঁতৰে লোৰ কৰি তাত বিঘাই প্ৰতি ৬ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ৪০ কিঃগ্ৰাঃ চূপাৰফচফেট একেলগে ছটিয়াই ল'ব।

৭) যদি বীজবিলাকত ৰাইজ'বিয়াম জীৱানুসাৰ মিহলি কৰি লয় তেন্তে ইউৰীয়া আধা অংশ প্ৰয়োগ কৰিব।

৮) সাৰখিনি মাটিৰ লগত মিহলি কৰি লোৰ বিলাকত ১০ ছেঃমিঃ দুৰে দুৰে বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

মচুৰমাহ

১) অসমৰ বাবে মচুৰ মাহৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'লঃ বি ৭৭,এল ৯-১২, পি এল ৪০৬ আৰু পি এল ৮১-৪।

২) এবিধা মাটিৰ বাবে ৪ কিঃগ্ৰাঃ বীজেই যথেষ্ট।

৩) অসমত গোটেই কাতিমাহটো মচুৰমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময়।

৪) বীজ সিঁচাৰ আগতে তলীডৰাত ২৫ ছেঃ মিঃ আঁতৰে আঁতৰে লোৰ কৰি তাত

বিঘাই প্ৰতি ৪.৫ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ৩০ কিঃ গ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট একেলগে ছটিয়াই ল'ব।

৫) যদি বীজ বিলাকত ৰাইজ'বিয়াম জীৱানুসাৰ মিহলি কৰি লয় তেন্তে ইউৰীয়া মাত্ৰ ৩ কিঃ গ্ৰাঃ দিলেই হয়।

৬) সাৰখিনি মাটিৰ লগত মিহলি কৰি তাৰ ওপৰত বীজখিনি সমানে সিঁচি দিব যাতে মাটিত ৩ ছেঃ মিঃ অধিক তললৈ নাযায়।

৭) বীজ সিঁচা হ'লে লোৰ বিলাকত দীঘে দীঘে মৈয়াই মাটিৰে ঢাকি দিব।

ৰাজমাহ

১) কাতিমাহত ৰাজমাহৰ বীজ সিঁচি মাঘ ফাগুন মাহত শস্য চপাই পুনৰ আগতীয়া আহু নাইবা গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহৰ খেতি কৰিব পাৰি।

২) অসমৰ বাবে উদয় (পি ডি আৰ- ১৪), এইচ ইউ আৰ-৩০১ আৰু এইচ ইউ আৰ - ২০৩ নামৰ সঁচ বিধ উপযোগী।

৩) বেছিকৈ জেকা মাটিত ৰাজমাহ সিঁচা অনুচিত।

৪) কাতি মাহৰ আৰম্ভণিৰ পৰা আঘোণৰ মাজভাগলৈকে ৰাজমাহ সিঁচিব পাৰি।

৫) এবিধা মাটিৰ বাবে ৭ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

৬) মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ১০ কুইণ্টলকৈ গোবৰ বা পচনসাৰ ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব।

৭) বীজ সিঁচিবৰ বাবে ৩০ ছেঃমিঃ ব্যৱধানত একোটা লোৰ কৰি তাত বিঘাই প্ৰতি ৯ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৩ কিঃ গ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪.৫ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলি কৰি ল'ব।

৮) লোৰবিলাকত ২০ ছেঃ মিঃ দুৰে দুৰে একোটাকৈ বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

সৰিয়হ

১) কাতিমাহৰ আৰম্ভণিতে বীজ সিঁচিব পাৰিলে মোৰা পোকৰ পৰা শস্যডৰা ৰক্ষা কৰিব পৰা হয়।

২) বৰাক উপত্যকাৰ বাবে ওখ মাটিত আঘোণ মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহ আৰু মধ্যমীয়া মাটিৰ বাবে আঘোণ মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহ উপযুক্ত সময়। টি এচ- ৩৮, এম-২৭, টি এচ-২৯ আৰু টি এচ ৩৬ অসমৰ সকলো অঞ্চলৰ বাবে উপযোগী জাত।

৩) বৰুণা জাতটো নামনি আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে। টি এম - ২ আৰু টি এম - ৪ জাত দুটা উজনী, মধ্য, নামনি অঞ্চল আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে।

৪) বিঘাই প্ৰতি ১.৫-২ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

৫) শেষৰ চাহ হাল বাওতে বিঘাই প্ৰতি ১২ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩০ কিঃ গ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট আৰু ৩ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ মাটিত ছটিয়াই ভালকৈ মিহলি কৰি দিব।

৬) পানী যোগান ব্যৱস্থা থাকিলে বিঘাই প্ৰতি ১৮ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩.৩ কিঃ গ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট আৰু ৯ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

আহিন মাহত অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ুৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ফল-মূলৰ গছবোৰত ল'বলগীয়া পৰিচৰ্যা সমূহ এনেধৰণৰ-

কল : জেঠ মাহত ৰোপণ কৰা কলৰ পুলিবিলাকত দ্বিতীয় ভাগ ইউৰীয়া (১২০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰেট অৱ পটাছ (২২০ গ্ৰাম) গোবৰৰ লগত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰক।

যদি আহাৰ মাহত কলৰ পুলি ৰোপণ কৰিছে তেন্তে সেই পুলি বিলাকত প্ৰথম ভাগ ইউৰীয়া (১২০ গ্ৰাম) একক চূপাৰ ফচফেট (২০০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰেট অৱ পটাছ (২২৫ গ্ৰাম) গোবৰৰ লগত মিহলাই মাটিত প্ৰয়োগ কৰক।

পূৰ্ণ কল গছত যদি কলদিল ওলাইছে তেন্তে মাতৃ গছৰ গুৰিত মাত্ৰ এটা কলৰ পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আঁতৰাই দিয়ক।

কলডিল ওলোৱাৰ সময়ত ফল আচোৰা পোকে কুমলীয়া ফলবোৰ আচুৰী খাই নষ্ট কৰিব নোৱাৰে তাৰবাবে দশমিক দুই শতাংশ শক্তিৰ একালক্চ নামৰ ঔষধৰ মিশ্ৰণ কলৰ ঠোকটোত আৰু ওচৰত থকা কলৰ পুলিৰ কোমল পাতৰ ঠোৰত ঢালি দিয়ক।

নাৰিকল : নাৰিকল গছত দিবলৈ থকা দ্বিতীয় ভাগ ইউৰীয়া (৭০০ গ্ৰাম), একক চূপাৰ ফচফেট (১০০০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰেট অৱ পটাছ (৮৫০ গ্ৰাম) গোবৰৰ সৈতে মিহলাই গছৰ গুৰিত পাতলীয়া নলা খান্দি সমভাৱে প্ৰয়োগ কৰক।

নতুনকৈ ৰোপণ কৰা নাৰিকল গছৰ বাগিছাৰ মাজত অন্তৰ্ভুক্ত শস্য হিচাবে নানা ধৰণৰ জাৰকালিৰ শাক-পাচলি ৰোপণ কৰক। গছত পোক বা বেমাৰে আক্ৰমণ কৰিছে নেকি নিৰীক্ষণ কৰি তাৰ নিৰাময়ৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ গুৰিত জেক থাকিবলৈ নিদিব।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

তামোল : তামোল বাৰীৰ পৰা হাবি বন আৰু সৰি পৰা পাতবোৰ আতঁৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। গছৰ মাজৰ ঠাইখিনিত পাতলিয়াকৈ কোৰ মাৰি গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক। তামোল গছত দিবলৈ বাকী থকা অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছত বেমাৰ বা পোক আক্ৰমণ কৰিছে নেকি নিৰীক্ষণ কৰি উপযুক্ত প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰক। যদি গছত গেন দাবমা বেমাৰ হৈছে তেন্তে নাৰিকল গছত দিয়াৰ দৰে কেপটানৰ মিশ্ৰণ প্ৰয়োগ কৰি পিছত সৰহ পৰিমাণৰ জৈৱিক সাৰ আৰু নিমৰ খলিহৈ প্ৰয়োগ কৰক।

মাটিকঠাল : বাৰীৰ পৰা অপতৃণবোৰ আতঁৰাই দিয়ক। ফল চপোৱাৰ পাছত আতঁৰাই পেলোৱা মুকুট অংশ গোটাই আনি জেকামাটিত গোজা মাৰি ৰাখক। ফল চপোৱাৰ পাছত মূল গছত মাত্ৰ এটা পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আতঁৰাই বেলেগ কৰি তৈয়াৰ কৰা বাৰীত ৰোপন কৰক।

নেমুটেঙা : নেমুৰ গছৰ পূৰ্ব হোৱা নিপোটল ফলবোৰ চপাই আনক। ফল চপোৱাৰ সময়ত পোক বা বেমাৰে নষ্ট কৰা সৰু সৰু ডালবোৰ আতঁৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। ভাদ মাহৰ শেষৰ ফালে যদি গছত দিবলৈ বাকী থকা দ্বিতীয় ভাগ সাৰ দিবলৈ নহ'ল তেন্তে আহিন মাহত সোনকালে সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে গছৰ গুৰিৰ পৰা অপতৃণবোৰ আতঁৰাই দিয়ক।

সুমথিৰা টেঙা : ভাদ মাহৰ শেষৰ ফালে যদি গছত দিবলৈ বাকী থকা দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰা নহ'ল তেন্তে সোনকালে অনুমোদিত সাৰখিনি প্ৰয়োগ কৰক। সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে বাৰীৰ পৰা অপতৃণ বোৰ আতঁৰাই লওক।

অমিতা : বহাগ-জ্যৈষ্ঠ মাহত ৰোৱা গছত যদি ফুল ওলাই লিংগ নিৰ্ণয় কৰিব পৰা অৱস্থা হৈছে তেন্তে ভিন্নবাহী অমিতা সৰ্টৰ ক্ষেত্ৰত মতা গছবোৰ কাটি স্ত্ৰীপুষ্প গছবোৰ ৰাখক। প্ৰতি ১০ জোপা স্ত্ৰীপুষ্প গছৰ মাজত এজোপা মতা গছ ৰাখক। উভয় লিংগধাৰী সৰ্টৰ ক্ষেত্ৰত এনে নিৰ্ণয় প্ৰয়োজন নহয়। গছত ফুল ফুলিবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক।

মথুৰি আম : গছৰ গুৰিৰ পৰা ওলোৱা নতুন ডালবোৰ কাটি দিয়ক। কাৰণ এনে ডালবোৰ উৎপাদনক্ষম নহয়। ফল নধৰা বা আগটোৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছজোপা যদি মৰহি যাব ধৰিছে তেন্তে কেপটান ঔষধ গছৰ শিপা থকা মাটি অংশত প্ৰয়োগ কৰক। গছত দিবলৈ থকা দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। ফুল নুফুলা থিয় ডালবোৰ তললৈ

হাওলাই ৰাখক।

আম আৰু লিচু : ভাদ মাহৰ শেষত যদি গছত অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ সাৰ দিয়া নহ'ল তেন্তে সোনকালে সাৰ প্ৰয়োগ কৰক।

জালুক : জালুক জোপাৰ গুৰিৰ ৩ ফুট অংশ ডাল নোহোৱাকৈ ৰাখক আৰু গছৰ আগটো বা তললৈ ওলমি থকা লতিবোৰ ৰচীৰে আশ্ৰয় কৰি থকা গছত বান্ধি দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকঃবিঃ)

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত..

পবিত্ৰ মাহেৰিটা, বিধায়ক ভবেন্দ্ৰ নাথ ভৰালী, ভাস্কৰজ্যোতি বৰুৱা, ৰূপজ্যোতি কুৰ্মী আৰু তৰংগ গগৈৰ লগতে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গৱেষক সকল, বিজ্ঞানগুৰু সকল, মুৰব্বী অধ্যাপক সকল, গৱেষক বিজ্ঞানী সকল, কৰ্মচাৰী আৰু শিক্ষাৰ্থীসকলে অংশগ্ৰহণ কৰে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

প্ৰগতিশীল কাঠফুলা খেতিয়ক

১০ ছেপ্তেম্বৰত ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদৰ কাঠফুলা গৱেষণা সঞ্চালকালয়ৰ উদ্যোগত হিমাচল প্ৰদেশৰ চলানত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ মাছৰ মেলাত এই সন্মান প্ৰদান কৰা হ'ব। উল্লেখ্য যে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত কাঠফুলা উৎপাদনৰ প্ৰাৰম্ভিক প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰা চিৰিং ফুকনে পৰবৰ্তী সময়ত কাঠফুলা বীজ উৎপাদনত মনোনিবেশ কৰি ৰাজ্যৰ কাঠফুলা খেতিৰ সম্প্ৰসাৰণ দিশত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

চিকৰাৰ দ্বাৰাও বিয়পি পাবে.

অপ্ৰিয় হ'লেও সত্য যে আমাৰ পশুপালকসকলে সাধাৰণতে পশুধনৰ গাত লাগি থকা চিকৰাকে আদি কৰি বিভিন্ন ম'হ, ডাঁহ, মাখি, ওকণি আদি পতংগৰ উপস্থিতি গুৰুত্ব সহকাৰে লোৱা দেখা নাযায়। গৰু-ম'হৰ গাত উঠি থকা বগলী, শালিকী আদি চৰাইৰ খাদ্য হিচাবেহে এই পোক-পতংগবোৰে গুৰুত্ব লাভ কৰা দেখা যায়। কিন্তু এই পোক-পতংগবোৰে মাৰাত্মক ৰক্তপৰজীৱিৰ বাহক হিচাবে যথেষ্ট গুৰুত্ব পোৱা উচিত।

ৰক্তপৰজীৱিৰ সংক্ৰমণৰ ফলত দেখা দিয়া লক্ষণ সমূহ প্ৰায় একেধৰণৰ হোৱাৰ বাবে লক্ষণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কোনবিধৰ সংক্ৰমণ হৈছে কোৱাটো কঠিন হৈ পৰে।

ৰক্তপৰজীৱিৰ সংক্ৰমণৰ প্ৰায় লগে লগেই পশুটিৰ শাৰীৰিক

উষ্ণতা বহুত বাঢ়ি যায় অৰ্থাৎ প্ৰচণ্ড জ্বৰ উঠে। ৰক্তপৰজীৱিৰ সংখ্যা দ্ৰুতগতিত বাঢ়ি যোৱাৰ ফলত বিভিন্ন ৰক্তকণিকাবোৰ ধ্বংস হ'বলৈ ধৰে। ফলত পশুটো ৰক্তহীনতা বা এনিমিয়াত ভোগে। ফলস্বৰূপে পশুটিৰ শৰীৰৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰাৰ ক্ষমতাও কমি আহিবলৈ ধৰে। ফলত অন্যান্য বেমাৰেও আক্ৰমণ কৰাৰ সুবিধা পায়। তদুপৰি শৰীৰত লোহিত ৰক্তকণিকাৰ পৰিমাণ কমি যোৱাৰ ফলত শ্বাস কষ্টৰ লগতে দুৰ্বলতা, খাদ্যৰ প্ৰতি অনীহা, কৰ্মদক্ষতা কমি যোৱা, দুগ্ধ উৎপাদন হ্রাস আদি এশ-এবুৰি সমস্যাই দেখা দিবলৈ ধৰে। ফলস্বৰূপে পশুপালকজন যথেষ্ট ক্ষতিগ্ৰস্ত হয়।

এনেধৰণৰ সমস্যাসমূহে দেখা দিবলৈ ধৰাৰ লগে লগে অনতিপলমে একোজন পশুচিকিৎসকৰ কাষ চাপি পৰামৰ্শ ল'ব লাগে আৰু তেজ পৰীক্ষাৰ জৰিয়তে বেমাৰৰ সঠিক কাৰণটো নিৰ্ধাৰণ কৰি চিকিৎসাৰ দিহা কৰিব লাগে।

এনে ৰক্তপৰজীৱিৰ পৰা পৰিত্ৰাণৰ দিহা কৰাৰ লগতে পশুধনৰ গাত হোৱা পোক-পতংগ, চিকৰা, ওকণি, মাখি, ডাঁহ আদিৰ পৰাও পৰিত্ৰাণৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত।

এনেদৰে সূৰ্যম আহাৰ, উপযুক্ত থকাৰ ব্যৱস্থা আদিৰ লগতে স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ উপায় সমূহ যথোপযুক্তভাৱে পালন কৰিলেহে পশুধন প্ৰতিপালনৰ জৰিয়তে লাভৱান হোৱাটো সম্ভৱ।

ড° পল্লৱী দেৱী

পশুধন আৰু হাঁহ-কুকুৰাত ছেপ্তেম্বৰ - অক্টোবৰ মাহত কৰিব লগা টীকাকৰণ

পশুধন / হাঁহ-কুকুৰা	দিব লগা ছিটা
১) গৰু, ছাগলী, ম'হ, গাহৰি	১) খুৰাফটা ৰোগৰ ছিটা ৬-৮ সপ্তাহৰ ওপৰৰ সকলো পশুধনত।
	২) গলফুলা ৰোগৰ ছিটা সকলো বয়সৰ পশুধনত।
	৩) জহৰবাত ৰোগৰ ছিটা ৬-২৪ মাহ বয়সৰ পশুধনত।
(এই ছিটাসমূহ বানপানীৰ পৰবৰ্তী সময়ত দিব লগা ছিটা, বানপানীৰ পূৰ্ববৰ্তী সময়তো এপ্ৰিল-মে মাহত এই ছিটাসমূহ দিব লাগে।)	
২) গাহৰি	১) কলেৰাৰ ছিটা ২মাহ বয়সৰ ওপৰৰ সকলো গাহৰিত।
(বছৰৰ অন্যান্য সময়তো এই ছিটা দিব পাৰি আৰু বছৰত এবাৰকৈ দিব লাগে।)	
৩) কুকুৰা	
ক) ব্ৰইলাৰ কুকুৰা	১) ৰাণীখেত ছিটা ৫-৭ দিন বয়সত।
	২) গাম্বক বা আই.বি.ডি ছিটা ১৩-১৪ দিন বয়সত।
(দুয়োবিধ ছিটা ব্ৰইলাৰ বয়স অনুসৰি বছৰৰ সকলো সময়তে দিব লাগে।)	
খ) কণীপৰা জাতৰ কুকুৰা	১) ৰাণীখেত ছিটা = ৫-৭ দিনত।
	২) গাম্বক ছিটা = ১৩-১৪ দিনত।
	৩) ৰাণীখেত ছিটা = ২৮-৩০ দিন বয়সত।
	৪) ৰাণীখেত ছিটা = ৮-৯ সপ্তাহ বয়সত
(ছিটাসমূহ কুকুৰাৰ বয়স অনুসৰি বছৰৰ অন্য সময়তো দিব লাগে।)	

যান্ত্ৰিক ৰোপণ আৰু দলিছা কঠীয়াতলি

এতিয়া শাওণ মাহ, শালিখেতি ৰোৱাৰ বতৰ। কৃষকসকলে ইতিমধ্যে পথাৰত তুই ৰুইছে। ৰোৱনীসকল অতিকৈ ব্যস্ত হৈ পৰাৰ বাবে কিছু কিছু খেতিয়কে সময়মতে ৰব পৰা নাই ছাগে। এই ৰোৱনীৰ অভাৱ বা ৰোৱা কাৰ্যত খৰচ কমাৰ বাবে আজিকালি কঠীয়া ৰোৱা যন্ত্ৰৰ ব্যৱহাৰ হ'বলৈ ধৰিছে। এই যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা এজন মানুহে এদিনত এবিধা মাটি ৰুই শেষ কৰিব পাৰে আৰু কঠীয়া তুলিবলৈকে এজন মানুহেই যথেষ্ট হয়। কিন্তু এই যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা ৰোপণ পদ্ধতিত প্ৰয়োজন হোৱা কঠীয়া পৰাৰ পদ্ধতিটো সাধাৰণ কঠীয়াতলিকৈ অলপ বেলেগ। যান্ত্ৰিক পদ্ধতিত বা যন্ত্ৰৰ সহায়ত ৰবলৈ দলিছা কঠীয়াতলিৰ (মেট নাছৰী) প্ৰয়োজন। এই দলিছা কঠীয়াতলি বা মেট নাছৰী হৈছে পলিথিন বা পকা মজিয়াৰ ওপৰত মাটি, পচনসাৰ, ধানৰ তুঁহ আদিৰ মিশ্ৰণৰ ওপৰত কঠীয়া ধানৰ বীজ সিঁচি কঠীয়া প্ৰস্তুত কৰা এটা পদ্ধতি। এই কঠীয়াতলিৰ আকাৰ সাধাৰণ কঠীয়াতলিকৈ বহুত সৰু হয়। এবিধা মাটি ৰবৰ বাবে প্ৰায় ১৩-১৪ বৰ্গমিটাৰ আকাৰৰ পলিথিন হ'লেই হয় আৰু তাৰ বাবে প্ৰায় ০.৫৬ ঘন মিটাৰ মাটিৰ মিশ্ৰণ (শতকৰা ৭০% মাটি + ২০% পচা গোৰৰ + ১০% তুঁহুঙি) প্ৰয়োজন হয়। এইমাটিৰ মিশ্ৰণটোত ১.৫ কিঃগ্ৰাঃ গুড়ি ডিএপি বা ২ কিঃগ্ৰাঃ এন-পি-কে মিশ্ৰ সাৰ মিহলাই ল'ব লাগে। মেট নাছৰী বা দলিছা কঠীয়াতলি কৃষকে ঘৰৰ বাৰান্দা বা চোতালৰ এচুকতো তৈয়াৰ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ বাবে এটা কাঠৰ (০.৫ মিঃ বহল, ১.০ মিঃ দীঘল

আৰু ৪ ছেঃমিঃ গভীৰকৈ) ফ্ৰেম বনাই ল'ব লাগে যাতে কঠীয়া ৰোপণ যন্ত্ৰত ভৰাবলৈ সহজ হয়। অন্যথা কঠীয়াতলি যন্ত্ৰত ভৰোৱাৰ সময়ত ওপৰোক্ত জোখত টুকুৰা টুকুৰাকৈ কাটি লগা হয়।

প্ৰথমে বাৰান্দাত বা সমতল মাটিৰ ওপৰত পলিথিনখন পাৰি তাৰ ওপৰত ওপৰোক্ত কাঠৰ ফ্ৰেমটো ভালদৰে বহাই লৈ কাঠৰ ফ্ৰেমৰ ভিতৰত মাটিৰ মিশ্ৰণটো ভৰাই আঙুলিৰে সমভাৱে ওখ-চাপৰ নোহোৱাকৈ মিলাই পেলাব লাগে আৰু তাৰ ওপৰত বীজ সিঁচিব লাগে। এবিধা মাটি ৰবৰ বাবে প্ৰায় ৩.৫-৫ কিঃগ্ৰাঃ বীজ লাগে আৰু ১৩-১৪ বৰ্গ মিটাৰ দলিছাত এই আটাইখিনি বীজ সিঁচিব পাৰি। মাটিৰ মিশ্ৰণটো শুকান নহ'লে বোকা কৰিও কঠীয়া সিঁচিব পৰা যায়। যিহেতু এই সম্পূৰ্ণ প্ৰক্ৰিয়াটোৱেই কৃত্ৰিম গतिकে পলিথিনৰ ওপৰত মাটিবোৰ যাতে শুকাই নাযায় তাৰ বাবে সঘনে পানী চতিয়াই থাকিব লাগে। বিশেষভাৱে মন কৰিব লগা বিষয় হ'ল যে মজিয়া বা মাটিৰ ওপৰত পৰাৰ আগতে পলিথিনখন বিক্ৰমৰ সহায়ত ফুটা/বিছা কৰিব লাগে যাতে কঠীয়াৰ শিপাই মাটিত খোপনি ধৰিব নোৱাৰে।

কঠীয়াবোৰ অলপ হালধীয়া যেন দেখিলে ০.৫% ইউৰীয়া (১.৫ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া/৩০০ লিটাৰ পানী)/১০০ বৰ্গমিটাৰ নাছৰী) স্প্ৰে' কৰিব লাগে। এই পদ্ধতিৰে প্ৰস্তুত কৰা কঠীয়া ১৫-২০ দিনৰ ভিতৰত ৰব পৰা হয়। ৰোৱাৰ ২-৩ ঘণ্টাৰ আগেয়ে কঠীয়াতলিত জমা হৈ থকা পানী সম্পূৰ্ণভাৱে নিষ্কাশন কৰি ল'ব লাগে। যিহেতু কঠীয়াতলিত ব্যৱহাৰ কৰা কাঠৰ ফ্ৰেম ধান ৰোৱা যন্ত্ৰৰ "ট্ৰে"ৰ লগত মিলাই কৰা হৈছিল গতিকে ফ্ৰেমৰ সীমাই সীমাই পলিথিনখন যন্ত্ৰত ভৰাব পৰা যাব। অন্যথা যদি কাঠৰ ফ্ৰেম ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ কঠীয়া পৰা হয় তেনেহ'লে ধানৰোৱা যন্ত্ৰৰ "ট্ৰে"ৰ আকাৰত নাছৰিবোৰ কাটি লগে।

যিহেতু মাটিডাৰা যন্ত্ৰৰ সহায়ত ৰোৱা হয়, সেইয়ে মূল পথাৰখন ট্ৰেক্টৰৰ ফ্ৰেম ব্যৱহাৰ কৰি ৫-৭ ছেঃমিঃ দকৈ হালনাই বোকা কৰিব লাগে আৰু বোকা কৰাৰ ১২-১৪ ঘণ্টাৰ পাছতহে ৰোৱা কাৰ্য আৰম্ভ কৰিব লাগে। পথাৰত ১-২ ছেঃমিঃ পানী ৰোৱাৰ সময়ত জমা হৈ থাকিব লাগে।

যিহেতু কৃষি প্ৰণালী যান্ত্ৰিকীকৰণৰ দিশে আগবাঢ়িছে এই ক্ষেত্ৰত যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা ৰোপণ কৰি উৎপাদনৰ খৰচ বহু পৰিমাণে কমাব পাৰি আৰু অতি কম সময়ত সৰহ মাটি ৰব পাৰি। গতিকে দলিছা কঠীয়াতলি বা মেট নাছৰী অতীৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

ড° জ্যোতিৰেখা হাজৰিকা

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা।

প্ৰতিখনৰ মূল্য : ১.০০ টকা।

প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।

ভাৰতপ্ৰাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ

দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ